

Dosarul nr. 2r-408/2019

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: G. Cazacu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, V. Cotorobai, Iu. Cotruță)

DECIZIE

22 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Belenco împotriva lui Sergiu Mihailov cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa,

c o n s t a t ă :

La 07 noiembrie 2018, Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Mihailov, prin care a solicitat încasarea sumei de 28 844,44 de lei, cu titlu de prejudiciu material, sumei de 5 000 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată, sumei de 10 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial acțiunea lui Stanislav Belenco; a fost încasat de la Sergiu Mihailov în beneficiul lui Stanislav Belenco prejudiciul material în suma de 8 097,44 de lei, prejudiciul moral în suma de 1 000 de lei, cheltuielile de judecată, proporțional părții, pentru achitarea taxei de stat în suma de 272 de lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 3 000 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei, la 21 martie 2019, de Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, a depus cerere de apel și a solicitat casarea hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 15 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen până în data de 08 mai 2019, ora 16:00, pentru prezentarea apelului motivat cu înscrisurile prevăzute de lege și prezentarea bonului de plată a taxei de stat, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, totodată, apelantul a fost preîntâmpinat că dacă nu va îndeplini în termen cerințele instanței, cererea de apel va fi restituită.

La 26 aprilie 2019, Sergiu Mihailov a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 13 mai 2019, Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, a depus cerere de apel motivat și a prezentat dovada de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit lui Stanislav Belenco cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea din 15 aprilie 2019.

Pentru a soluționa astfel, prin prisma art. 110, 386, 389 din Codul de procedură civilă, instanța de apel a reținut că apelantul nu s-a conform indicațiilor expuse în încheierea de a nu da curs cererii de apel și a înlăturat neajunsurile peste termenul stabilit.

Totodată, Colegiul Curții de Apel Chișinău a menționat că prelungirea termenului de procedură poate fi prelungit doar la cererea participanților la proces, în conformitate cu art. 115 din Codul de procedură civilă, or, deoarece apelantul nu a solicitat prelungirea termenului de procedură, instanța concluzionat că este necesar de a restitui apelul.

La 05 iunie 2019, Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea acesteia cu restituirea cauzei instanței de apel pentru judecarea apelului.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece cererea de apel motivată a fost depusă încă la data de 21 martie 2019.

Mai mult, a specificat că din motive întemeiate nu a avut posibilitate de achita taxa de stat până la 08 mai 2019, ora 16:00, deoarece începând cu data de 01 aprilie 2019 starea de sănătate a tatălui său s-a înrăutățit și a fost nevoit să-l însoțească în vederea tratării, însă la 06 mai 2019 a decedat, iar la 08 mai 2019a avut loc înmormântarea.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 mai 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei încheierii prin scrisoare de însoțire fără dată (f.d. 82), recepționată de recurent la 29 mai 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 91).

Astfel, recursul declarat la 05 iunie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Astfel, actele cauzei atestă că la 07 noiembrie 2018, Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Mihailov cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Fiind investită cu examinarea cauzei prima instanță prin hotărârea din 21 februarie 2019 a admis parțial acțiunea lui Stanislav Belenco; a fost încasat de la Sergiu Mihailov în beneficiul lui Stanislav Belenco prejudiciul material în suma de 8 097,44 de lei, prejudiciul moral în suma de 1 000 de lei, cheltuielile de judecată, proporțional părții, pentru achitarea taxei de stat în suma de 272 de lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 3 000 de lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei, la 21 martie 2019, de Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, a depus cerere de apel și a solicitat casarea acesteia, în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 15 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen până în data de 08 mai 2019, ora 16:00, pentru prezentarea apelului motivat cu înscrisurile prevăzute de lege și prezentarea bonului de plată a taxei de stat, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, totodată, apelantul a fost preîntâmpinat că dacă nu va îndeplini în termen cerințele instanței, cererea de apel va fi restituită.

Urmare a neîndeplinirii în termenul stabilit a cerințelor din încheierea din 15 aprilie 2019, prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit lui Stanislav Belenco cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 21 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel expuse în încheierea din 15 aprilie 2019.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementau acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel lui Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa, în cazul în care aceasta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 15 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În sensul normei precitate se reține că termenul de procedură poate fi stabilit atât de lege cât și de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură.

La caz, Colegiul menționează că termenul de procedură a fost stabilit de judecată (judecător) și nu de lege, iar ca rezultat recurentul urma să se conformeze și să înlăture neajunsurile în termenul indicat.

Reieșind din cele relatate instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că instanța de apel a decis de a impune ora fixă contrar prevederilor art. 112, alin. (3) din Codul de procedură civilă, care statuează că actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen, deoarece prevederile normei enunțate sunt aplicabile în situația în care termenul este stabilit de lege, pe când, în speță, a fost stabilit de către instanța de judecată un termen fix (până la o dată și oră fixă).

În aceiași ordine de idei, Colegiul constată că instanța de apel nu a îngădit dreptul recurentului de acces liber la justiție în cazul în care în corespundere cu prevederile art. 115 din Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

Or, recurentul cunoscând că la depunerea apelului nu a prezentat instanței dovada de achitare a taxei de stat, precum și de situația familială dificilă la acel moment a avut posibilitate reală de a înainta o cerere de prelungire a termenului de procedură, însă nu s-a folosit de drepturile sale procedurale în măsură deplină.

Cu privire la aceste aspecte, Colegiul notează că CtEDO, în jurisprudența sa, promovează cu consecvență, cu titlu de principiu, obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, dreptul la o instanță nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției, decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea cauza Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, instanța de recurs constată că apelantul a fost obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunii sale, având în vedere faptul că cadrul legal, la acest compartiment, este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

În această ordine de idei, Colegiul reține că instanța de apel a respectat dispozițiile art. 369, alin. (1), lit. a) în coroborare cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, iar alegațiile recurentului precum că încheierea instanței de apel

din 14 mai 2019 este neîntemeiată, nu pot fi reținute, reieșind din raționamentele descrise supra.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 14 mai 2019, în cazul în care apelantul nu și-a exercitat în volum deplin drepturile procedurale și nu a depus cererea de apel motivată și nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit de instanță, iar în consecință instanța de apel a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Stanislav Belenco, reprezentat de avocatul Marin Popa.

Se menține încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Stanislav Belenco împotriva lui Sergiu Mihailov cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat